

DEKLARACJA WARSZAWSKA

**Konkluzje z seminarium zorganizowanego przez Związek Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej i Komisję Polityki Spójności Terytorialnej KR-u (COTER)**

Europejski Kongres Gmin Wiejskich

Warszawa, 20 października 2011 r.

Jaka polityka spójności na obszarach wiejskich po 2013 r.?

Uczestnicy seminarium

- Zwracają uwagę na to, że mimo występowania znaczących różnic między obszarami wiejskimi UE, wszystkie z nich stoją przed podobnymi wyzwaniami, do których należą: mobilność i dostęp do usług publicznych, konkurencyjność, możliwości zawodowe, bezrobocie (najczęściej wyższe niż w obszarach miejskich), PKB na głowę mieszkańca niższe od średniej unijnej czy migracja młodych ludzi do miast. Obszary te winny również sprostać nowym wyzwaniom – związanym na przykład ze starzeniem się ludności i zmianą klimatu.
- Świadomi powyższych względów oraz tego, że polityka spójności dowiodła już swego stymulującego wpływu na rejony znajdujące się w niekorzystnym położeniu, przypominają, że polityka ta powinna skoncentrować się w większym stopniu na wspomnianych obszarach UE, by realizować założenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zapisane w Traktacie i by sprzyjać harmonijnemu rozwojowi całej UE.
- Podkreślają konieczność zwracania większej uwagi na potrzeby obszarów wiejskich oraz doprowadzenia do właściwej równowagi między strategiami politycznymi dotyczącymi miast i wsi. W regionach UE należy wzmacniać więzi łączące obszary miejskie z wiejskimi oraz opracowywać bardziej zintegrowane strategie terytorialne – również te wchodzące w skład programów funkcjonalnych dotyczących poszczególnych obszarów. Doświadczenia lat ubiegłych pokazują, iż model oparty na wzroście rozprzestrzeniającym się od miast do obszarów wiejskich i podmiejskich ma swoje ograniczenia.

- Zgadniają się, że polityka spójności winna skupić się na strategii „Europa 2020”; nalegają jednak na uwzględnienie konkretnych możliwości i mocnych stron obszarów wiejskich, co pozwoli im wносить większy wkład w realizację celów tej strategii. W omawianym kontekście po raz kolejny wskazują na potrzebę bezzwłocznego opracowania skuteczniejszych planów strategicznych, które przygotowałyby obszary wiejskie do wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020. Wiąże się to z koniecznością zastosowania wskaźników terytorialnych, które uwzględniałyby charakterystykę poszczególnych obszarów wiejskich, miast i regionów i były bardziej ukierunkowane na zrównoważony rozwój.
- Podkreślają potrzebę pogłębiania synergii między dwoma zasadniczymi strategiami terytorialnymi UE – polityką spójności i WPR – z myślą o bardziej zintegrowanym podejściu do rozwoju obszarów wiejskich po roku 2013. Uważają, że wspólne ramy strategiczne obejmujące wszystkie fundusze strukturalne (EFRR, EFS, fundusz spójności, EFRROW i EFMR) ułatwią koordynację i będą wywierać korzystny wpływ na synergię między polityką spójności a WPR po roku 2013.
- Zaznaczają, że projekty, w których wykorzystuje się środki z programów UE, powinny być wspierane finansowo z budżetów publicznych (krajowych, regionalnych i lokalnych), szczególnie podczas kryzysu i w sytuacji, gdy budżety te są ograniczone.
- Zwracają uwagę na kluczową rolę, jaką mają do odegrania władze lokalne i regionalne w sprostaniu wyzwaniom gospodarczym, społecznym i środowiskowym, przed którymi stoją obszary wiejskie. Podkreślają potrzebę pełnego zaangażowania decydentów lokalnych i regionalnych w proces reformowania i wdrażania funduszy strukturalnych oraz EFRROW – poprzez efektywne wielopoziomowe sprawowanie rządów i wszechstronne umowy o partnerstwie. Przypominają też, jak ważna dla ograniczenia dysproporcji regionalnych jest daleko idąca solidarność między państwami członkowskimi.